

Ketenaanpak

Netwerk OGGz en Zorg & Veiligheid

Gemeente
Westerkwartier

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inleiding	5
1.1 Context	5
1.2 Leeswijzer	5
2 Netwerk OGGZ en Zorg & Veiligheid Westerkwartier	6
2.1 Collectieve missie, ambitie, doelstelling en uitgangspunten	7
2.2 Convenantpartners	9
2.3 Regionale partners	9
2.4 Aandachtsgebieden netwerk OGGZ en Veiligheid	10
2.5 Netwerkwerkoverleg en Multi Disciplinair Overleg	10
2.6 Werken vanuit de bedoeling	10
2.7 Functies, taken en verantwoordelijkheden	11
3 AVE	16
4 Financiën	16
5 Slotwoord	17
Bijlage 1. Casuïstiek	18
Bijlage 2 Meerjarenagenda	19

Voorwoord

Voor u ligt de ketenaanpak OGGz en Zorg en Veiligheid. We beschrijven hiermee de manier waarop we inmiddels succesvol met elkaar samenwerken in het OGGz-netwerk en binnen OGGz en Zorg en Veiligheid bij de gemeente Westerkwartier.

Met dit document hebben we een belangrijke stap gezet in het versterken van het functioneren van het OGGz en Zorg & Veiligheid netwerk van de gemeente Westerkwartier. Zo is de verbinding in het netwerk versterkt en is er meer kennis en expertise op inwoners en gezinnen met complexe problemen op verschillende leefgebieden (hierna multiproblematiek). We hebben een gemeenschappelijke basis in de dienstverlening. Tegelijkertijd gaan we in op maatschappelijke ontwikkelingen en daarbij behorende nieuwe uitdagingen.

Een goed netwerk van partners is nodig om tot een goed werkende aanpak te komen voor deze doelgroep. Binnen de 'landelijke agenda Zorg en Veiligheid – perspectief 2025', ligt daarom de focus op het versterken van de regionale regie. Daarbij maken we gebruik van de bestaande samenwerkingsbestanden. Doel is dat voor professionals het op- en afschalen van casuïstiek eenvoudig en beheersbaar is en voor inwoners de ondersteuning toegankelijk en begrijpelijk. Hierin heeft het netwerkteam Westerkwartier grote positieve stappen gezet welke worden beschreven in het plan.

Wij presenteren onze ketenaanpak dan ook met trots. Het is een mooie uitgangspositie waarop het netwerk verder kan bouwen. Dit plan is tot stand gekomen met het voltallige netwerk. Opvallend tijdens de gesprekken, overleggen en inspiratie-sessies, was telkens weer de bevologenheid van alle ketenpartners die zich inzetten voor deze doelgroep. Wij willen iedereen hartelijk bedanken voor zijn of haar bijdrage aan deze ketenaanpak.

Ondersteuning Convenant OGGz
Westerkwartier 2024-2028

De Westerkwartier OGGz is een samenwerking tussen de gemeenten van de Westerkwartier: Amstelveen, Breda, Eindhoven, Gennep, Heerlen, Nieuwegein, Oss, Rhenen, Tilburg, Uden, Vught, Waalwijk, Zevenhuizen, and Zevenhuizen-Loosdrecht.

De Westerkwartier OGGz heeft als doel om de samenwerking tussen de gemeenten te versterken en de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren. De OGGz werkt samen aan de realisatie van de Westerkwartier OGGz 2024-2028.

De Westerkwartier OGGz is een samenwerking tussen de gemeenten van de Westerkwartier: Amstelveen, Breda, Eindhoven, Gennep, Heerlen, Nieuwegein, Oss, Rhenen, Tilburg, Uden, Vught, Waalwijk, Zevenhuizen, and Zevenhuizen-Loosdrecht.

Inleiding

1.1 Context

Gemeenten hebben afgelopen jaren steeds meer (wettelijke) taken en verantwoordelijkheden gekregen voor (de regie van) zorg voor kwetsbare inwoners met problemen op meerdere leefgebieden. Het einde is nog niet in zicht. Er wordt in toenemende mate van de gemeenten gevraagd te sturen op samenhang, zowel in beleid als in uitvoering. We zorgen in de gemeente Westerkwartier voor die samenhang met een stevige integrale samenwerking binnen het netwerk OGGz en Zorg en Veiligheid en met andere gemeentelijke beleidsvelden in het fysiek en sociaal domein.

Het gaat binnen het netwerk OGGZ en Zorg en Veiligheid Westerkwartier om een moeilijk te beschrijven groep mensen die in verschillende mate sociaal kwetsbaar is. Het betreft mensen die, een voor de hulpverlening vaak onzichtbaar bestaan leiden of die juist zichtbaar zijn vanwege het veroorzaken van overlast. Deze doelgroep heeft proactieve hulpverlening nodig gezien hun overwegend meervoudige, complexe, ernstige en langdurige problematiek. De doelgroep stelt hiervoor echter zelf geen hulpvraag. De hulpvraag ontbreekt, omdat de cliënt de hulpvraag niet durft te stellen, niet mag stellen, niet kan stellen, niet wil stellen, niet weet dat het nodig is om de vraag te stellen of niet weet waar de vraag te stellen. Als deze groep niet de juiste zorg en ondersteuning krijgt, kan dit leiden tot ernstige schade of veiligheidsrisico's voor de persoon zelf en/of zijn/haar omgeving. Daarnaast kan dit leiden tot maatschappelijke achteruitgang, onrust en in zeldzame gevallen zelfs ontwijking van de samenleving.

Net als in andere delen van het land zien we ook in de gemeente Westerkwartier een toenemende complexiteit en opeenstapeling van (individuele) problematiek binnen het Sociaal Domein en op het gebied van Openbare Orde en Veiligheid.

Om de vicieuze cirkel van stapeling van (domein overstijgende) problemen te kunnen doorbreken voor inwoners met complexe problemen (al dan niet op meerdere leefgebieden), is een integrale aanpak met regie op zowel zorg als veiligheid cruciaal. Dit vereist samenwerking tussen verschillende partners en het ontwikkelen van een gezamenlijk plan, gericht op één gezin, één plan en één regisseur. Tegelijkertijd werken we aan preventie en het versterken van de sociale basis en het netwerk. Zowel in de regio Groningen als in de gemeente Westerkwartier wordt gewerkt met het model Aanpak ter Voorkoming van Escalatie in.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van deze ketenaanpak beschrijven we de samenwerking met ketenpartners in het OGGz en Zorg en Veiligheidsnetwerk Westerkwartier. We hebben een missie en visie opgesteld in samenwerking met de ketenpartners en in samenhang met andere ontwikkelingen binnen het Westerkwartier, waaronder het AVE-model.

Hoofdstuk 3 bevat een totaaloverzicht van het AVE-model.

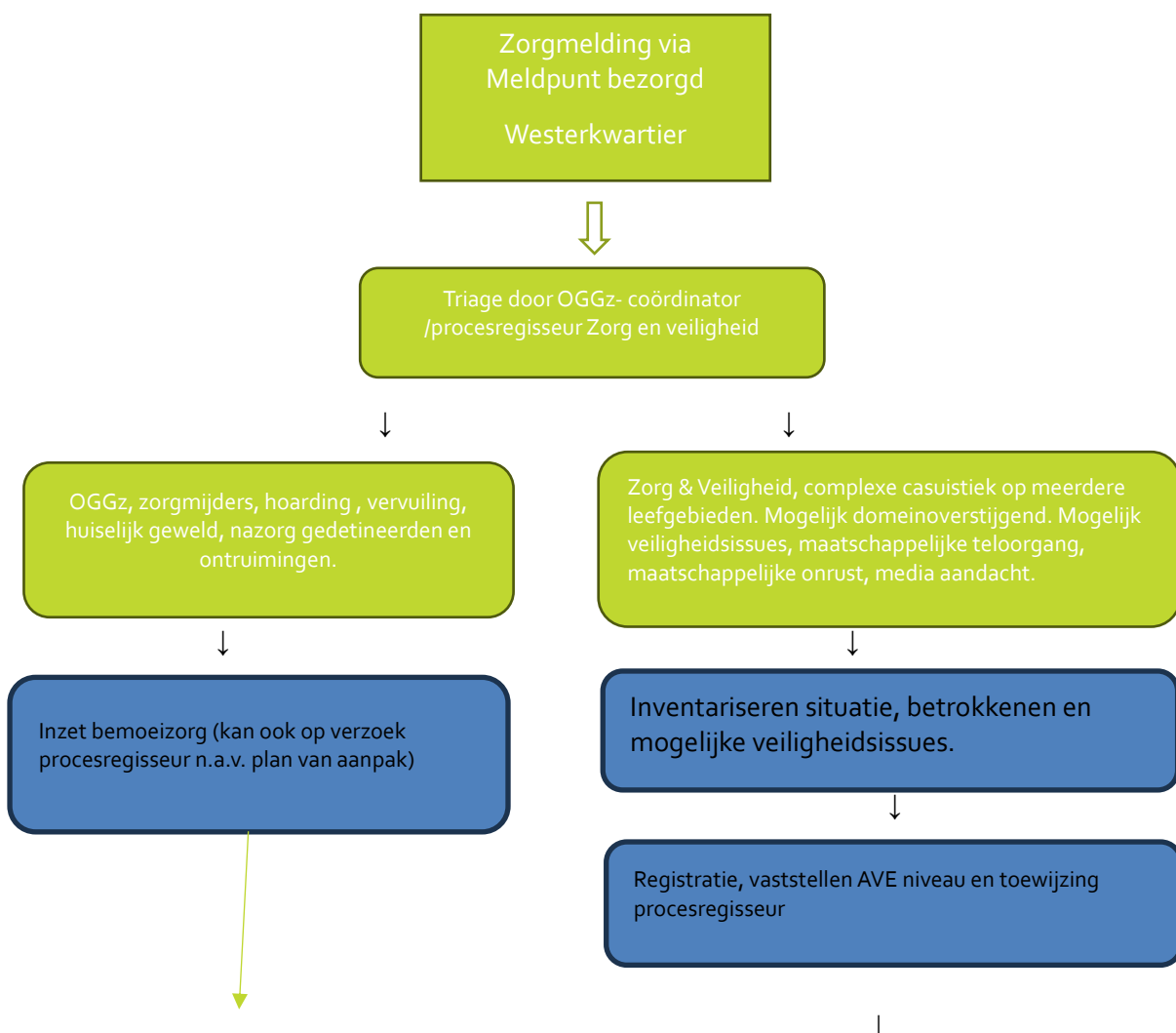
In hoofdstuk 4 laten we zien met welke financieringsstromen we onze plannen financieren. Omdat de bedragen jaarlijks wijzigen nemen we alleen de bedragen van 2025 op. Voor de toekomst worden de bedragen jaarlijks vastgesteld in de begroting.

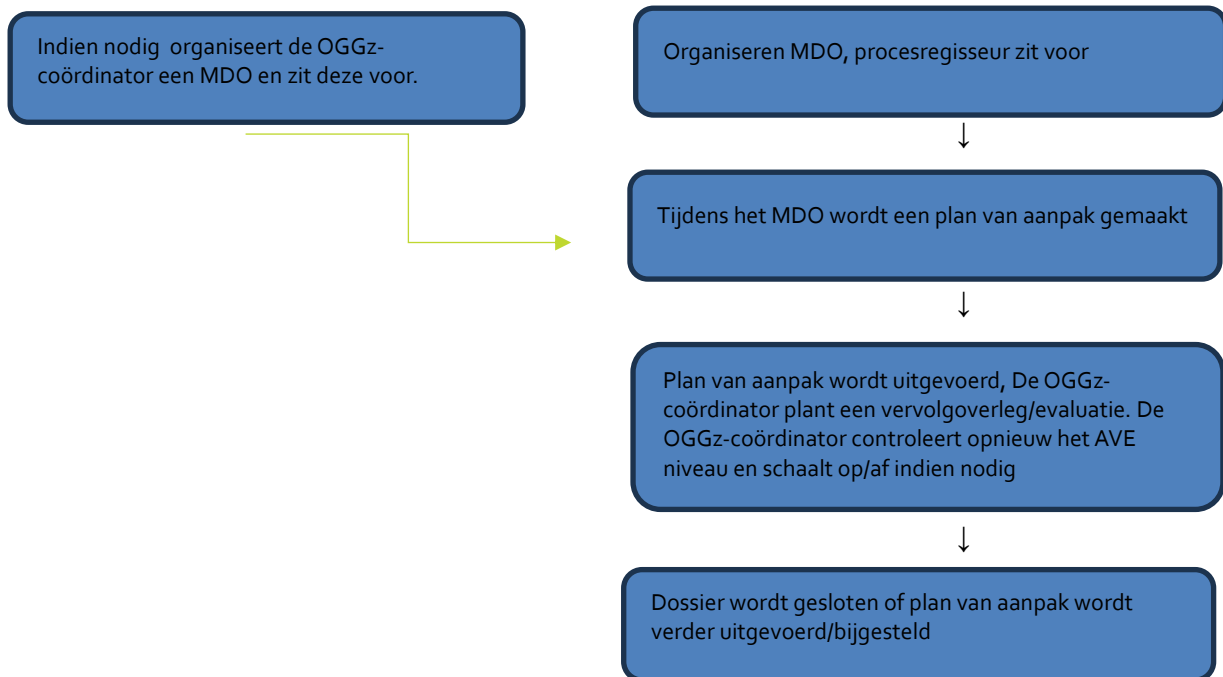
De ontwikkelingen en samenwerking in hoofdstuk 2 hebben geleid tot de ontwikkelingen van de meerjarenagenda in de bijlage. Hierop kijken we jaarlijks terug tijdens de heidag. De meerjarenagenda wordt zo nodig bijgesteld en aan

2 Netwerk OGGZ en Zorg & Veiligheid Westerkwartier

Gemeenten worden steeds meer verantwoordelijk voor taken binnen het Sociaal Domein. Ook zijn er steeds vaker raakvlakken met Openbare Orde en Veiligheid en de OGGz. In veel gevallen kan het één niet worden los gezien van het ander. De juiste ondersteuning voor onze inwoners is en blijft het uitgangspunt en de wijze van organiseren passen we daarop aan.

Netwerk OGGz en Zorg & Veiligheid werkt preventief en fungeert daarbij ook als vangnet. Het netwerk bestaat uit ervaren zorgprofessionals van acht partijen die proactief ingezet kunnen worden vanuit bemoeizorg. Zowel preventief om problemen te voorkomen maar ook als vangnet daar waar er sprake is van complexe multiprobleem casuïstiek.

Het netwerk OGGz – Zorg & Veiligheid in het Westerkwartier heeft zich in de afgelopen jaren ontwikkeld tot een sterk netwerk waarin betrokken professionals elkaar goed kennen en als team samenwerken. Deze samenwerking is in oktober 2024 vastgelegd met het convenant OGGz Westerkwartier 2024-2028. De jaarlijkse heidag speelt een belangrijke rol in het netwerk. Tijdens deze heidag versterken we de verbindingen en ontwikkelen we gezamenlijke plannen en afspraken over de uitvoering.

2.1 Collectieve missie, ambitie, doelstelling en uitgangspunten

Breed kader sociaal domein

Op 5 juni 2024 heeft de gemeenteraad het beleidsplan sociaal domein '*Samen werken aan een sociaal Westerkwartier*' vastgesteld. Hierin staan de ambities verwoord die de gemeente heeft om samen met inwoners, verenigingen, samenwerkende organisaties en maatschappelijke partijen waar te maken. Namelijk:

- ▶ Veerkrachtige inwoners, dorpen, buurten en gemeenschappen
- ▶ Goede toegang en passende ondersteuning voor inwoners
- ▶ Samenwerkende en in samenhang werkende organisaties in het sociaal domein

Vanuit deze drie ambities zijn tien effectdoelen gesteld, geredeneerd vanuit het ervaringsperspectief van onze inwoners. Alle doelen dragen bij aan onze ambities. Het beleidsplan en de ambities en doelen die we daarin geformuleerd hebben zijn ons kader voor alles wat we doen in het sociaal domein. Dat geldt ook voor Zorg en Veiligheid. In relatie tot zorg en veiligheid dragen de inspanningen die we daarop willen doen hoofdzakelijk bij aan de volgende vijf effectdoelen:

Vijf doelen uit het beleidsplan in relatie tot zorg en veiligheid

OGGz en zorg en veiligheid

Specifiek op het gebied van OGGz en zorg en veiligheid hebben we de volgende missie, ambitie, doelstelling en uitgangspunten geformuleerd.

Missie

- ▶ We bieden hulp en veiligheid aan mens en omgeving in meervoudig complexe situaties en voorkomen dat mensen tussen wal en schip vallen.

Ambitie

- ▶ We werken aan de optimalisatie van onze integrale multidisciplinaire aanpak bij meervoudige complexe problematiek. Dit doen we door ons voortdurend te richten op een krachtige, effectieve en efficiënte samenhang tussen de domeinen Zorg (OGGz) en Veiligheid. Hiermee willen we onze inwoners zo snel en preventief mogelijk ondersteunen en willen dat dit resulteert in:
  - Een afname van escalaties.
  - Voorkomen van maatschappelijke teloorgang en/of ernstig nadeel.
  - Dat inwoners die tussen wal en schip (blijven) vallen een vangnet hebben.

Doelstelling

- ▶ We dragen bij aan een beter leven voor mensen in een (uitzichtloze) multiprobleemsituatie die zelf geen hulpvraag stellen. Belangrijke doelen hierbij zijn zelfredzaamheid, (zoveel mogelijk) eigen regie en aanvaardbare kwaliteit van leven. We werken vanuit een aantal uitgangspunten zoals beschreven in de volgende paragraaf.

Uitgangspunten

- ▶ We werken met alle partners vanuit onze collectieve ambitie.
- ▶ We werken integraal en waar nodig domein overstijgend.
- ▶ We brengen vroegtijdig in kaart wat risicofactoren en beschermende factoren zijn en beïnvloeden deze waar mogelijk.
- ▶ Mensen mogen niet bekneld raken tussen systemen.
- ▶ We werken oplossingsgericht en herstelgericht, zetten reguliere ondersteuning in als het kan.
- ▶ Wanneer het nodig is om buiten gebaande paden te werken doen we dat.
- ▶ Zo mogelijk zorgdragen voor gezamenlijke financiering.
- ▶ We werken vanuit de gedachte 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur We spreken landelijk, regionaal en lokaal één taal, in lijn met het AVE model, het toekomstscenario en de hervormingsagenda
- ▶ We werken binnen de provincie Groningen samen met betrokken partners om de uitvoering van de OGGz te verbeteren. Zo sluiten we aan bij Grip op Onbegrip (zie 2.3)

2.2 Convenantpartners

De volgende organisaties hebben het Convenant OGGz en Zorg en Veiligheid ondertekend:

- ▶ Gemeente Westerkwartier (OGGz-coördinatie, procesregie Zorg en Veiligheid en OOV)
- ▶ GGD (GGD 'er in de buurt)
- ▶ Woningcorporatie Wold & Waard
- ▶ Politie
- ▶ Lentis
- ▶ VNN
- ▶ Sociaal Werk de Schans
- ▶ Wender

2.3 Regionale partners

De gemeente Westerkwartier werkt regionaal samen met de andere gemeenten in Groningen en partners op het gebied van zorg en veiligheid met als doel om de OGGz te verbeteren. Zo doet de gemeente Westerkwartier mee aan het programma Grip op Onbegrip, waarde volgende projecten onder vallen:

- ▶ Sterk Netwerk regio Groningen (deelname alle Groninger Gemeenten en andere partners)
- ▶ Groninger Hotspot (deelname Gemeente Groningen en andere partners)
- ▶ Vroegsignalerings-aanpak (deelname Gemeente Groningen en andere partners)
- ▶ Kenniswerkplaats onbegrepen gedrag (deelname alle Groninger Gemeenten en andere partners)
- ▶ Praktijkonderzoek onbegrepen gedrag (deelname alle Groninger Gemeenten en andere partners)

In het Regioplan mentale gezondheid werken we bovendien samen aan de GEM-aanpak: ecosysteem mentale gezondheid. Het is een nieuwe brede benadering van gezondheid die de mens centraal stelt en niet de psychische aandoening. GEM is gericht op het leven en op zelfregie van de hulpvrager. Onze uitgangspunten zoals beschreven in paragraaf 2.1 sluiten hierbij aan. Zie voor verdere informatie [Regioplan-Mentale-Gezondheid-Gezond-Groningen.pdf](#).

Daarnaast is er structureel overleg tussen Groninger gemeenten over Zorg en Veiligheid, bijvoorbeeld over de te leveren inzet van Lentis, VNN en de GGD en over preventieve maatregelen om dakloosheid te voorkomen.

2.4 Aandachtsgebieden netwerk OGGZ en Veiligheid

- ▶ Casuïstiek op het snijvlak van zorg en openbare orde en veiligheid
- ▶ Complexe casuïstiek, multi-probleem casuïstiek en triple-casuïstiek
- ▶ Bemoeizorg
- ▶ Hoarding en vervuiling
- ▶ Huiselijk geweld en kindermishandeling
- ▶ 128 meldingen (niet acute zorgmeldingen onbegrepen gedrag)
- ▶ Ontruiming
- ▶ Maatschappelijke Opvang
- ▶ Ex-gedetineerden (18- en 18+) en forensische psychiatrie
- ▶ Wet verplichte GGZ en Wet Zorg en Dwang
- ▶ Illegale of gedwongen prostitutie
- ▶ Mensenhandel
- ▶ Ondernijning

2.5 Netwerkwetoverleg en Multi Disciplinair Overleg

Netwerkwetoverleg OGGz– Zorg & Veiligheid

Het netwerkwetoverleg OGGz – Zorg & Veiligheid is van cruciaal belang voor de ketensamenwerking en vindt elke maand plaats. Dit overleg wordt gefaciliteerd en voorgezeten door de OGGz-coördinatoren. De organisatie van en invulling aan het overleg gebeurt in samenspraak met de ketenpartners genoemd in het convenant. Tijdens dit overleg wordt er geen actuele casuïstiek besproken tenzij dit is in het kader van deskundigheidsbevordering.

De kernfuncties van het netwerkwetoverleg zijn tijdens de jaarlijkse heidagen van 2023 en 2024 gezamenlijk vastgesteld en luiden als volgt.

- ▶ Begrenzen en verbinden
- ▶ Sturen en bewaken
- ▶ Leren en reflecteren
- ▶ Ondersteunen en faciliteren

In kleine werkgroepen wordt gericht gewerkt aan thema's die deze kernfuncties betreffen. Zie voor verdere uitwerking in de bijlage: meerjarenagenda 2024-2028.

Multi Disciplinair Overleg (MDO)

Het MDO is op de casus gericht en wordt voorgezeten door de OGGz-coördinator of procesregisseur. Bij dit overleg schuiven alleen betrokken partijen aan. De voorzitter maakt een verslag waarin actiepunten worden bijgehouden. Er worden afspraken gemaakt over de gedeelde informatie door betrokken partijen (AVG). In principe mag een andere partij deze niet gebruiken, tenzij hiertoe noodzaak is. Het heeft de voorkeur dat tijdens een overleg ook de betrokken inwoner aanwezig is. Dit is binnen deze doelgroep vaak niet mogelijk.

2.6 Werken vanuit de bedoeling

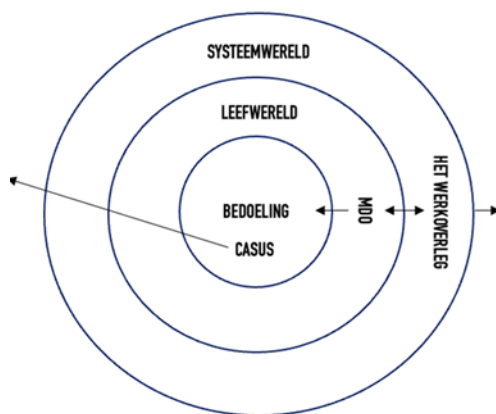
Binnen het netwerk OGGz – Zorg & Veiligheid Westerkwartier wordt gewerkt vanuit de bedoeling. Daarbij staat de mens centraal en niet het systeem, zoals ook in de GEM-aanpak.

Het netwerkwetoverleg en het MDO hebben zich in het Westerkwartier in de afgelopen jaren ontwikkeld tot een werkwijze die de inwoner en samenwerking met ketenpartners ten goede komt.

Daarmee wordt het mogelijk om met elkaar vanuit de bedoeling te kunnen werken waarbij we de systeemwereld en de leefwereld onderscheiden.

In de systeemwereld waaronder het netwerkoverleg valt moeten de procedures, protocollen, convenanten, overleggen, werkprocessen, meerjarenagenda enzovoort goed worden georganiseerd.

Daarmee kan het MDO, dat direct ondersteunend is aan de leefwereld van de inwoner, goed worden vormgegeven. Het doel van een MDO is dat de professionals uit het netwerk allemaal weten wat de bedoeling is, wat er van hen wordt verwacht en wat de (on) mogelijkheden zijn. Dit doen we met hulp van de denkbeelden van Wouter Hart.

2.7 Functies, taken en verantwoordelijkheden

Professionals uit het netwerk ondersteunen onze inwoners op alle leefgebieden. Afhankelijk van de problematiek van de inwoner sluit een professional met de daarbij passende expertise aan bij de casus. Dat kunnen er ook meerdere zijn. Er wordt gewerkt vanuit de gedachte 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur. Specifieke functies die we binnen het netwerk onderscheiden zijn die van de OGGz-coördinator, de casusregisseur, de procesregisseur en de GGD'er in de buurt.

Het AVE-model gaat uit van twee functies, namelijk die van casusregisseur en procesregisseur. De casusregisseur heeft een regierol op het niveau van de zorg en ondersteuning van een persoon of gezin/huishouden (die door meerdere professionals geleverd kan worden). De procesregisseur coördineert en stuurt overstijgend op het niveau van samenwerking tussen meerdere partijen bij complexe- domein overstijgende problematiek.

Operationele en bestuurlijke verantwoordelijkheid in AVE

Operationele en bestuurlijke verantwoordelijkheid AVE gaat verder uit van operationele en bestuurlijke verantwoordelijkheid. De operationeel verantwoordelijke binnen de escalatieketen ziet toe op de randvoorwaarden ten aanzien van beleid, contracten en samenwerkingsafspraken. De operationeel verantwoordelijke heeft op dit niveau de stagnaties op en voert horizontaal overleg met management van andere partijen. De operationeel verantwoordelijke heeft het mandaat om op operationeel niveau knopen door te hakken. Operationeel verantwoordelijk binnen de gemeente Westerkwartier is de verantwoordelijke teammanager van de casus- en procesregisseurs. De bestuurder die eindverantwoordelijkheid voor een specifieke portefeuille draagt, is bestuurlijk verantwoordelijk. In de gemeente Westerkwartier is dat:

- ▶ de portefeuillehouder/wethouder (AVE 1, 2 en 3),

- ▶ de burgemeester (AVE 3 en 4).
- ▶ Zie bijlage 4 voor verdere verduidelijking van het hoe en waarom.

In alle AVE fases is sprake van operationele en bestuurlijke verantwoordelijkheid.

OGGz-coördinator

Functies en verantwoordelijkheden van de OGGz-coördinator in Westerkwartier

De coördinator is verantwoordelijk voor:

- ▶ Het coördineren, faciliteren en in stand houden van het OGGZ en Zorg & Veiligheidsnetwerk.
- ▶ Zorgdragen voor deskundigheidsbevordering en afstemming (op casusniveau).
- ▶ Screenen en triageren op casuïstiek voor deze het netwerk ingaan en zit het multidisciplinair overleg voor.
- ▶ Het tijdig herkennen, op/afschalen van casuïstiek welke zich voordoet binnen de OGGZ doelgroep, conform afspraken AVE model. De coördinator kan zich door professionals uit het netwerk laten adviseren.
- ▶ Korte lijntjes, zowel in- als extern om een soepele doelmatige samenwerking te creëren waar nodig.
- ▶ Voert beleid uit op het complexe gebied van zorg, veiligheid en OGGZ en adviseert over te voeren beleid, evaluatie beleid en uitvoering en verzamelt en beheert daarvoor data en gegevens.
- ▶ Afstemming en samenwerking met de adviseur OOV en professionals in de zorgketen.

Casusregisseur binnen AVE

Mandaat voor handelen ligt besloten in de beroepscode van de professional. Casusregie binnen AVE betreft een zogeheten vrijwillig mandaat: De casusregisseur heeft bevoegdheden omdat we dat met elkaar hebben afgesproken. Dit is een verschil met andere vormen van mandaat, zoals het beroepsmandaat van een behandelaar of het wettelijk kader voor een gezinsvoogd. Overigens is een juridisch kader is altijd bovenliggend.

Onder regie verstaan we zowel coördinatie als sturing. Casusregie binnen AVE gaat over de regie over de verantwoordelijkheid van de gemeente binnen het sociaal domein. Dit is dus iets anders dan behandelregie, zelfregie of andere vormen van regie. Bij casusregie gaat het om het monitoren van de geboden ondersteuning van begin tot het eind. De casusregisseur is degene die indien noodzakelijk, bij (de)stabilisatie of een veranderende situatie, conform het AVE model opschaaft naar procesregie.

Wanneer is casusregie nodig?

Binnen de gemeente Westerkwartier voeren de consulenten Sociaal domein (jeugd- en Wmo-consulenten) de casusregie uit in fase 2, 3 en 4. In een enkele uitzondering kan de casusregie ook bij een consulent Werk en Inkomen, dit wordt besproken met de proces-regisseur Z&V.

In AVE 1 is er geen sprake van casusregie. De regie ligt bij de inwoner zelf soms in samenwerking met een (professioneel)begeleider. Wanneer de inwoner of het huishouden met behulp van een zorgaanbieder in staat is regie te voeren over de eigen situatie, en de inwoner met de geboden hulp verder kan, hoeft er (nog) geen casusregie uitgevoerd te worden. Dit kan dus ook het geval zijn bij enkelvoudige vragen in AVE2. Casusregie is dus in sommige gevallen nodig vanaf AVE2 maar niet altijd. Er wordt een casusregisseur vanaf AVE2 toegevoegd indien:

- ▶ Er sprake is van een combinatie van diensten en interventies vanuit het Sociaal Domein en/ of aanpalend domein en/ of,

- ▶ er meerdere hulpverleners actief zijn vanuit meerdere hulpverlenende en dienstverlenende organisaties (denk ook aan politie, woningbouwcorporatie, zorgaanbieders, school, huisarts of andere professionals).
- ▶ er meerdere problemen zijn op meerdere levensgebieden en er sprake is van onderlinge samenhang.
- ▶ de veiligheid in het geding is.

Verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de casusregisseur

Op het moment dat er sprake is van AVE2, 3 of 4 wordt er een casusregisseur benoemd.

De casusregisseur:

- ▶ Voert de regie in de casus en wordt altijd expliciet benoemd in de casus.
- ▶ Benoemt dat hij casusregisseur is en legt uit wat dit betekent.
- ▶ Is eerste aanspreekpunt voor het gezin of huishouden en betrokken professionals.
- ▶ Zorgt, in samenwerking met andere betrokken professionals, voor het in kaart brengen van de problematiek binnen het gezin of huishouden. Hij kijkt daarbij goed naar wat het gezin of huishouden zelf kan en waar hulp bij nodig is.
- ▶ Brengt het sociale informele netwerk in kaart en kijkt naar de (on)mogelijkheden om het sociale informele netwerk in te zetten.
- ▶ Draagt zorg voor een probleemanalyse en een integraal plan* voor het gezin of huishouden. Hij doet dit samen met het gezin of huishouden en de betrokken professionals, kijkend naar alle levensgebieden van alle leden van het huishouden, met aandacht voor het hele systeem.
- ▶ Kijkt binnen het integraal plan of de doelen van het gezin of huishouden en de inzet van verschillende professionals met elkaar in overeenstemming zijn en leiden tot een samenhangend traject van zorg en veiligheid voor het gezin of huishouden.
- ▶ Heeft daarbij de bevoegdheid om het handelen van alle betrokken professionals op elkaar af te stemmen. De casusregisseur is daarmee verantwoordelijk voor het initiëren en voorzitten van overleg en samenhang tussen alle betrokken partijen in de casus.
- ▶ Bewaakt dat de benodigde beschikkingen tot stand komen.
- ▶ Neemt gezamenlijk met de betrokken professionals besluiten en beoordeelt gezamenlijk wat nodig is om de (ontwikkelings-)bedreiging van personen uit het huishouden op te heffen. Indien nodig stelt de casusregisseur grenzen.
- ▶ Is verantwoordelijk voor de coördinatie en de sturing op het integrale plan van aanpak van een casus en de bewaking van de uitvoering hiervan. Hij doet dit samen met alle betrokken professionals, die verantwoordelijk zijn en blijven voor hun bijdrage aan het plan van aanpak en de terugkoppeling naar de casusregisseur.
- ▶ Bewaakt de kwaliteit van de samenwerking, het effect van de zorg en ondersteuning en evalueert tussentijds de voortgang van het plan van aanpak met alle betrokken professionals. Het is belangrijk dat hij hier periodiek informatie voor verzamelt.
- ▶ Maakt samen met andere betrokken professionals een inschatting van de veiligheidsrisico's (inclusief mogelijke ontwikkelingsbedreigingen voor de kinderen). De uitkomsten hiervan betreft hij in het plan. Als de casusregisseur niet zelf deze inschatting maakt, dan is hij in staat om de waarde en betekenis te bepalen, van de door anderen gemaakte inschattingen van de veiligheid. Hij overziet de gevolgen hiervan voor het plan en de regie van de hulpverlening en stelt bij waar nodig.
- ▶ Is samen met de betrokken professionals verantwoordelijk voor het herkennen van en adequaat reageren op externe zorgsignalen (bijvoorbeeld van politie, burens, scholen, woningcorporatie, energiebedrijven).
- ▶ Maakt op basis van nieuwe signalen de inschatting van de zelfredzaamheid van de inwoner en brengt de eventuele risico's in kaart.
- ▶ Werkt nauw samen als er sprake is van een specifieke rol of bevoegdheid. Hier kan zowel binnen Jeugd als het volwassen- domein sprake van zijn.

- ▶ Denk bijvoorbeeld aan een (gezins)voogd, jeugdbeschermer of een reclasseringsmedewerker (jeugd of volwassenen), mentor of een bewindvoerder. De casusregisseur werkt in dat geval nauw samen met deze professional.
- ▶ Schaalt tijdig op conform AVE- opschalingsroute wanneer dit nodig wordt geacht. Bij acute onveiligheid treedt de casus-regisseur direct en actief op en legt de noodzakelijke verbindingen volgens de AVE opschalingsroute.

Wie voert de functie van casusregisseur uit in het Westerkwartier?

Casusregie in de gemeente Westerkwartier wordt uitgevoerd door:

- ▶ door de jeugd- en Wmo consulenten, en
- ▶ in een enkele uitzondering bij een consulent Werk en Inkomen (zie bijlage 3).

* Een integraal plan omvat de afspraken in de samenwerking en is daarmee iets anders dan een ondersteuningsplan.

Procesregisseur (PR) Zorg en Veiligheid

Procesregie wordt toegevoegd wanneer er sprake is van (dreigende) escalatie, stagnerende samenwerking en/of als de hulpverlening niet effectief is. Dit kan voorkomen in AVE 2, AVE 3 en AVE 4. De proces-regisseur wordt hierbij expliciet benoemd. Naast de inzet van proces-regie blijft altijd sprake van casusregie en blijft de casusregisseur dus verbonden aan de casus. Hierbij heeft de procesregisseur in principe geen direct contact met het gezin of huishouden.

Verantwoordelijkheden functie procesregisseur

- ▶ Tijdig herkennen, op/afschalen van casuïstiek
- ▶ Zorgen voor korte lijntjes zowel intern als extern om soepele doelmatige samenwerking te creëren
- ▶ Informeren portefeuillehouders als het gaat om opschalen naar AVE₃ of AVE₄.

Op het moment dat sprake is van (dreigende) escalatie, stagnerende samenwerking en/of als de hulpverlening niet effectief is in AVE 2, AVE 3 en AVE 4, wordt er een procesregisseur benoemd.

De procesregisseur:

- ▶ Benoemt dat hij procesregisseur is en legt uit wat dit betekent.
- ▶ Kan (in eerste instantie) een adviserende/consulterende functie hebben naar de casusregisseur.
- ▶ Stuur, coördineert en bewaakt de voortgang van casussen die, conform het AVE-model, zijn opgeschaald naar procesregie.
- ▶ Gaat in principe niet over de inhoud van de hulp, maar stuur wel op de effectiviteit van de samenwerking.
- ▶ Brengt partijen bijeen en faciliteert de samenwerking tussen professionals en hakt bij stagnatie indien nodig knopen door.
- ▶ Regelt op verzoek van de casusregisseur het voorbereiden, agenda opstellen en voorzitten van (casuïstiek) overleggen.
- ▶ Beheert, zet uit en volgt alle acties die worden vastgelegd tijdens overleggen. Daarbij bewaakt hij de uitvoering van de afgesproken taken en verantwoordelijkheden van de deelnemers van het overleg.
- ▶ Treedt niet in de professionele verantwoordelijkheid van de betrokken professionals, maar draagt zorg voor een integrale aanpak waarbij prioriteiten worden bepaald (scenario's). De casus-regisseurs blijft hierbij verantwoordelijk voor het integraal plan van aanpak op inhoud.
- ▶ Overlegt structureel met zowel beleid- als contractmedewerkers, als de operationeel verantwoordelijke(n) professionals.

- ▶ Signaleert knelpunten op operationeel en tactisch niveau en communiceert deze met beleids- of contractmedewerkers, de managers of leidinggevendenden van betrokken professionals.
- ▶ Draagt zorg voor op- én afschaling conform het escalatiemodel. Hij is niet meer betrokken als de samenwerking is gestabiliseerd. Dit bepaalt de procesregisseur in overleg met de betrokken professionals.

Wie voert de functie van procesregisseur uit in het Westerkwartier?

Procesregie in de gemeente Westerkwartier wordt uitgevoerd door:

- ▶ de procesregisseur zorg en veiligheid (AVE 2 en 3),
- ▶ het Zorg- en Veiligheidshuis (AVE3) en
- ▶ de adviseur OOV (AVE 3 en 4).

GGD'er in de buurt

De GGD'er in de buurt is een hulpverlener met zowel medische als psychiatrische kennis. Het kennen van het netwerk is een vereiste om de inzet van de GGD'er in de buurt te laten slagen.

De GGD'er in de buurt werkt als verbindingsofficier in het netwerk van veiligheid en zorg. Hij of zij gaat zo snel mogelijk op mensen met onbegrepen gedrag af om erger te voorkomen. In een vroege fase bepaalt hij samen met (zorg)ketenpartners welke aanpak en zorg nodig is en regelt dit met een casusregisseur van de gemeente. Dit voorkomt onnodig politie-inzet en verdere traumatisering bij de betrokkene. De GGD'er in de buurt richt zich op vroegsignalering en preventie.

3 AVE

Centraal in onze werkwijze staat de aanpak Voorkoming Escalatie (AVE). Om huishoudens met oplopende problematiek binnen het Zorg en Veiligheidstermijn zo goed mogelijk te ondersteunen heeft het college van B&W van de gemeente Westerkwartier besloten te gaan werken met het AVE model. Met het AVE model brengen we de hulpverlening rondom een gezin in kaart en het laat zien wie wat wanneer doet als een situatie dreigt te escaleren. Hierbij gaan we uit van 1 gezin, 1 plan, 1 regiehouder

Het AVE-model Westerkwartier wordt gebruikt als een krachtige basis voor o.a. de triage binnen het sociaal domein en in samenwerking met de zorg- en veiligheidspartners. Het gemeentelijk model AVE loopt in lijn met het regionale programma "Grip op Onbegrip", Toekomstscenario en de Hervormingsagenda.

Het AVE model zorgt voor duidelijkheid over onderlinge werkafspraken tussen professionals:

- ▶ Wie in welke rol optreedt;
- ▶ Wie waar verantwoordelijk voor is;
- ▶ Wat er gebeurt wanneer zorg stagneert en;
- ▶ Wat er gebeurt wanneer er sprake is van een onveilige situatie.

Het AVE model, maakt rollen en verantwoordelijkheden binnen multicausale problematiek duidelijk.

- ▶ Casusregisseurs en procesregisseurs zijn de onzichtbare, gouden krachten en katalysatoren voor de complexe zorg- en veiligheidszaken. Bij complexe zorg- en veiligheidsproblematiek bewaken zij het proces, zien toe op de voortgang, zijn aanspreekpunt voor ketenpartners en lossen knelpunten op in de samenwerking en bepalen of specialisten worden ingeschakeld, benaderen ze ketenpartners en organiseren zorg overleggen. Onze inwoner gaat het verschil merken doordat er eigenaarschap is, de lijnen korter zijn, er kan sneller worden geschakeld, sneller op de zich voordoende problematiek worden ingezet, en eerder preventief worden ingezet.

4 Financiën

Voor de uitvoering van de OGGz wordt gebruikt gemaakt van:

- ▶ Regiomiddelen preventieve OGGz (€ 129.276 in 2025, onzeker na 2025)
- ▶ Lokale Investeringsmiddelen BW (€ 157.883 in 2025, onzeker na 2026)

Uit deze middelen betalen we activiteiten die worden ingezet om:

- ▶ Dakloosheid en instroom in de maatschappelijke opvang te voorkomen en te beperken;
- ▶ OGGz bemoeizorg te organiseren;
- ▶ Uitval en/of terugval van de OGGz doelgroep te voorkomen

5 Slotwoord

Met deze ketenaanpak presenteren wij de wijze waarop wij samenwerken met onze ketenpartners helder en transparant. Wij streven naar een krachtig en duidelijk vangnet voor onze meest kwetsbare inwoners en hun omgeving. De gesprekken, inspiratiesessies en alle andere activiteiten die hebben bijgedragen aan de input voor dit plan, hebben wij als zeer waardevol ervaren en hebben ons steeds weer geïnspireerd om zo door te gaan. Wij zijn trots op ons netwerk, op de korte lijntjes die er zijn en het vertrouwen dat er onderling is. Nogmaals dank daarvoor!

Bijlage 1. Casuïstiek

Het grootste deel aan problematiek welke bij het team Z&V terecht zal gaan komen ligt op de grens tussen AVE2 en AVE3 (meervoudig, complex, veiligheidsissues voor zichzelf en/of de omgeving, vaak zorg mijddend). Vaak ontstaan escalaties daar waar onvoldoende tussen betrokken partijen wordt samen gewerkt, of de hete aardappel van de één naar de ander wordt doorgeschoven. Situaties blijven dan te lang voortduren, inwoners raken het vertrouwen kwijt en het lijdt niet zelden tot zorgmijders. Hieronder wat voorbeelden:

Dhr. P. zorgt voor veel overlast in de straat. Hij staat regelmatig dronken op zijn balkon en schreeuwt dan alle voorbijgangers toe. Soms bedreigt hij burens of vernielt hij spullen bij burens in tuinen. Dhr. P. heeft last van psychische problemen n.a.v. erg heftige jeugdtrauma's. Hij heeft op heel veel plaatsen in Nederland begeleiding gehad, veel therapieën gevolgd en alles zonder resultaat. Hij is in onze gemeente komen wonen vanwege de rust. Dhr. wil zich niet laten behandelen omdat zijn trauma's dan weer worden opgerakeld en hij bang is dat hij zichzelf dan iets aan zal gaan doen. Meneer heeft een plan uitgedacht om zichzelf iets aan te doen. Hij wil dan alle gasleidingen in het huis doorzagen zodat hij en zijn katten gezamenlijk afscheid van het leven kunnen nemen door het veroorzaken van een ontploffing. Er zijn ernstige zorgen rondom de veiligheid van de buurt (OOV) en van dhr. zelf (Zorg).

Dhr. K. bedreigt zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen. Er komen steeds meer zorgmeldingen bij het Sociaal Team terecht rondom dit gezin. Een medewerkster huiselijk geweld wordt ingezet. De vrouw van dhr. K. vertrekt naar een ander adres met ondersteuning van het Maatschappelijk Werk. Het CJG wordt ingeschakeld vanwege traumatische gebeurtenissen waarbij de kleinkinderen betrokken waren, Elker wordt ingezet. De kinderen en kleinkinderen blijven bij dhr. over de vloer komen vanwege het hebben van een gezamenlijk bedrijf. Dhr. K. vertoont echter steeds meer agressief gedrag, hij dreigt het huis en bedrijf in de brand te steken. De sfeer is om te snijden en een dochter belt regelmatig met de WMO om te vragen of er niet iets aan haar gemene vader kan worden gedaan. Er zijn zorgen rondom de veiligheid van de buurt (OOV) en personen (Zorg, WMO, CJG, Veilig Thuis).

Mevr. B. woont in een bouwval en heeft al jaren met niemand contact. Ze laat niemand binnen. Een veiligheidsinspectie door het Centrum Veilig Wonen i.v.m. de versterkingsopdracht brengt de situatie aan het licht. Door de ramen is een vervuilde woning te zien, het dak staat op instorten en vertoont grote gaten. In de zwaar beschadigde woning is asbest aanwezig en er is een sterk vermoeden van de aanwezigheid van vele knaagdieren. Er zijn zorgen rondom de veiligheid van mevr. zelf en de omgeving (Zorg en OOV).

Dhr. E. Er komt een melding binnen van een man die foto's maakt van spelende kinderen op een schoolpleintje tegenover zijn huis. Hij doet dit stiekem via zijn brievenbus. Het zorgt voor veel onrust op de school en de omgeving. Na een melding bij de politie blijkt het te gaan om een eerder veroordeelde zedendelinquent die zijn straf heeft uitgezeten en die door een gebrek aan goede communicatie over het verleden een woning toegewezen kreeg pal tegenover een school. (OOV en Zorg + mogelijke media aandacht AVE4).

Bijlage 2 Meerjarenagenda

Ontwikkellijnen onder verantwoordelijkheid van OGGz-coördinatoren

Implementatie en borging AVE model

- ▶ AVE Trainingen organiseren voor consultants sociaal domein, OOV, BOA's, OGGz-netwerk en de schil daaromheen.
- ▶ AVE trainingen organiseren voor College, directie en management van de gemeente Westerkwartier (verkorte training, mogelijk regionaal aangeboden)
- ▶ Maken handboek AVE (OGGz coördinator met HHM met regionale subsidie)
- ▶ Monitor AVE
- ▶ Blijven monitoren dat we met alle netwerkpartners voldoende blijven aansluiten bij het AVE model gemeente Westerkwartier volgens het handboek.
- ▶ Zorgdragen voor regionale aansluiting bij Sterk Netwerk, onderdeel van Grip op Onbegrip.

Deskundigheidsbevordering organiseren op alle aandachtsgebieden uit pagina 5, doorlopend.

- ▶ Casuïstiek op het snijvlak van openbare orde en veiligheid en zorg (?)
- ▶ Complexe casuïstiek, multi-probleem casuïstiek en triple-casuïstiek
- ▶ Bemoeizorg (?)
- ▶ Hoarding en vervuiling
- ▶ Huiselijk geweld en kindermishandeling
- ▶ Ontruiming
- ▶ Maatschappelijke Opvang
- ▶ Ex-gedetineerden (18- en 18+) en forensische psychiatrie
- ▶ Wet verplichte GGZ en Wet Zorg en Dwang
- ▶ Prostitutie
- ▶ Mensenhandel
- ▶ Ondernijning

Goed werk goed faciliteren

- ▶ Bekendheid geven aan het meldpunt bezorgd (flyer, streekkrant e.a.) Webpagina Meldpunt bezorgd: aparte tegel toevoegen met format invulformulier
- ▶ Informatiedeling en privacy (geborgd in convenant zie bijlage)
- ▶ Ondersteunende ICT-oplossing (X Works ten behoeve van data-analyse)
- ▶ Informatie en analyse
- ▶ Organisatie OGGz netwerkoeverleg
- ▶ Beschrijving werkprocessen OGGz Zorg & Veiligheid
- ▶ Bereikbaarheid verder uitwerken en inregelen
  - Overzicht overlegstructuren up-to-date houden
  - Samenwerken met naasten en ervaringsdeskundigen
  - Gezamenlijke sturing organiseren vanuit diverse financiers. Deze kwam uit heidag 2023 en moet nog worden uitgewerkt, hetzij binnen ons lokale netwerk hetzij regionaal binnen het programma Grip op Onbegrip.

Thema's die uitgewerkt worden door de leden van het netwerk

Heidag 2024

Tijdens de Heidag van 2024 zijn de kernfuncties van het netwerk OGGz – Z&V vastgesteld en heeft het netwerk gezamenlijk gekozen voor 3 thema's die in werkgroepen verder worden uitgewerkt.

Kernfuncties netwerk, vastgesteld tijdens de heidag van 2024

- ▶ Begrenzen en verbinden.
- ▶ Sturen en bewaken.
- ▶ Leren en reflecteren.
- ▶ Ondersteunen en faciliteren.

Gekozen thema's voor nadere uitwerking:

Leren en reflecteren

- ▶ Zorgpartij kennismaken Volentis in de zorg
- ▶ Presentatie GGD
- ▶ Workshop schoon luisteren
- ▶ Zorgpartij: rebuild coaching kennismaken
- ▶ Presentatie Wold en Waard
- ▶ Zorgpartij: Zorgenzoo kennismaken
- ▶ Training triple problematiek (LVB, verslaving, Psychiatrie)

Verbinden

- ▶ Thema op locatie bij netwerkpartner -> wisselend
- ▶ Gezamenlijk activiteit 2x per jaar

Trends

- ▶ AVE Monitor ontwikkelen
  - Soort
  - Aantallen
  - AVE fase
  - PR/CR/BR
  - Gebieden (zie leefbaarheidsmonitors)

Colofon

Portefeuillehouder: Bert Nederveen – Wmo
Ard van der Tuuk – Openbare Orde en Veiligheid
Team: Team Sociale Leefomgeving
Datum: 22 september 2025

Gemeente Westerkwartier

